

Een nieuwe start voor sociale dialoog

Verklaring van de Europese sociale partners, de Europese Commissie en het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie

In het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is onderkend dat de bevordering van de sociale dialoog een gemeenschappelijke doelstelling van de Unie en de lidstaten is. De Unie erkent en bevordert de rol van de sociale partners op het niveau van de Unie, en houdt daarbij rekening met de verschillen tussen de nationale stelsels, en bevordert de onderlinge dialoog van de sociale partners, met inachtneming van hun autonomie.

De Commissie heeft tijdens een conferentie op hoog niveau op 5 maart 2015 een initiatief voor een nieuwe start voor sociale dialoog genomen. Tijdens die conferentie op hoog niveau besloten de sociale partners en de Commissie dat bij de nieuwe start voor sociale dialoog moet worden gestreefd naar een nauwere betrokkenheid van de sociale partners bij het Europees semester, een sterkere nadruk op de capaciteitsopbouw van de nationale sociale partners, een grotere betrokkenheid van de sociale partners bij de besluitvorming en wetgeving van de EU en een duidelijker verband tussen overeenkomsten tussen de sociale partners en de agenda voor betere regelgeving.

De partijen verwelkomen de fundamentele rol van de Europese sociale dialoog als een belangrijke factor voor de werkgelegenheid in de EU en de besluitvorming op sociaal gebied, en zijn derhalve opgetogen over het versterken van de dialoog tussen de sociale partners. In dit verband

1. Zijn de **Europese sociale partners** overeengekomen hun inspanningen te richten op de volgende actiegebieden:

De bedrijfstakoverkoepelende Europese sociale partners:

- a) zullen bijdragen aan het bevorderen van de tripartiete sociale top en de macro-economische dialoog;

- b) zullen werk maken van de in hun autonome werkprogramma's 2015-2017 overeengekomen maatregelen inzake de verbetering van capaciteitsopbouw en de resultaten van de uitvoering. Hierbij zullen in voorkomend geval ondersteunende maatregelen ten behoeve van hun leden horen, zoals is overeengekomen in de context van de nieuw ingestelde subgroep van het Comité voor de sociale dialoog die zich buigt over de follow-up en de toepassing van de EU-instrumenten voor sociale dialoog;
- c) zijn voornemens in 2016-2018 een gezamenlijk project tot uitvoering te brengen dat onder meer het volgende omvat:
 - i. het opstellen van een analytisch verslag met het oog op het bevorderen van het gebruik van het Europees Sociaal Fonds – ESF – door de sociale partners op nationaal niveau;
 - ii. de organisatie van twee seminars ter uitwisseling van praktijken en ter bevordering van een grotere rol voor de sociale partners bij het Europees semester;
 - iii. de organisatie van een studieseminar over digitalisering;
- d) zullen blijven werken aan een betere coördinatie tussen de diverse organisaties op bedrijfstakoverkoepelend en sectoraal niveau. Bij deze coördinatie dienen de verschillende organisaties elkaars autonomie in acht te nemen en ruimte te bieden voor constructieve en tijdige inbreng in het besluitvormingsproces;
- e) zullen de Commissie bij het begin van hun onderhandelingen in kennis stellen van alle kaderovereenkomsten en actiekaders;
- f) zullen de Raad bij het begin van hun onderhandelingen in kennis stellen van kaderovereenkomsten waarvoor zij overeengekomen zijn te verzoeken om uitvoering door middel van een Raadsbesluit;
- g) zullen bij het begin van hun onderhandelingen studieseminars organiseren over autonome kaderovereenkomsten en/of actiekaders.

De bedrijfstakoverkoepelende en sectorale Europese sociale partners:

- a) zullen hun respectieve leden blijven betrekken bij gezamenlijke en afzonderlijke maatregelen voor capaciteitsopbouw en projecten die gericht zijn op:
 - i. het bevorderen van bedrijfstakoverkoepelende en sectorale sociale dialoog, met inbegrip van de resultaten ervan op elk niveau;
 - ii. het waarborgen van de uitvoering van hun autonome kaderovereenkomsten in alle lidstaten (overeenkomstig artikel 155, lid 2 VWEU). De aard van de ter uitvoering van deze overeenkomsten verstrekte steun kan verschillende vormen aannemen. Deze steun kan ad-hocmaatregelen van de sociale partners van de EU met het oog op de uitvoering in de lidstaten omvatten; capaciteitsopbouwactiviteiten; uitwisseling van goede praktijken tussen nationale sociale partners;
- b) zullen hun inspanningen voortzetten en nagaan of er in hun respectieve sociale dialogen nadere maatregelen nodig zijn om in de lidstaten vooralsnog niet gedekte nevenorganisaties te betrekken, het lidmaatschap en de representativiteit van zowel de vakbonden als de werkgeversorganisaties te verbeteren, en ervoor zorgen dat er met een passend mandaat overeenkomsten kunnen worden gesloten;
- c) verbinden zich ertoe de tekst openbaar te maken van eender welke overeenkomst waarvoor de sociale partners de Commissie verzoeken om een voorstel tot uitvoering door middel van een besluit van de Raad in te dienen.

2. Zal de Commissie alles in het werk stellen met het oog op:

- a) het bevorderen en het verbeteren van de sociale dialoog in de geest van artikel 154 VWEU;
- b) het betrekken van de sociale partners bij de besluitvorming en het wetgevingsproces op Unieniveau, bijvoorbeeld via haar raadpleging van de sociale partners van de Unie over grote initiatieven uit haar werkprogramma die niet onder het toepassingsgebied van de artikelen 153 en 154 VWEU vallen maar die aanmerkelijke gevolgen kunnen hebben voor de sociale situatie en de werkgelegenheid;

- c) het versterken van de betrokkenheid van de sociale partners op Unieniveau bij het economisch bestuur en het Europees semester;
- d) in overeenstemming met de agenda voor betere regelgeving en met inachtneming van de specifieke kenmerken van de overeenkomsten van de sociale partners:
 - i. het verlenen aan de sociale partners van ondersteuning tijdens de onderhandelingen over die overeenkomsten, onder meer, op verzoek, met technische en juridische informatie, en
 - ii. het blijven beoordelen van de representativiteit van de sociale partners van de Unie, onder meer aan de hand van de analyse van de representativiteitsstudies van Eurofound;
- e) het onderzoeken of het gebruik van Europese structuur- en investeringsfondsen, met name het Europees Sociaal Fonds, en andere toepasselijke begrotingsposten van de EU kan bijdragen tot een versterking van de capaciteit van de nationale sociale partners door het bevorderen van sociale dialoog en capaciteitsopbouw;
- f) het aanmoedigen van de bevordering van kennisopbouw over sociale dialoog en de ondersteuning van capaciteitsopbouw door wederzijds leren over en het in kaart brengen en uitwisselen van goede praktijken.

3. Herinnert **het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie** eraan dat de Raad in zijn op 16 juni 2016 aangenomen conclusies over "Een nieuw start voor een sterke sociale dialoog" de lidstaten vraagt de noodzakelijke stappen te ondernemen om:

- a) de sociale partners nauw te betrekken bij de ontwikkeling en de uitvoering van de desbetreffende hervormingen en beleidslijnen, overeenkomstig de nationale praktijken;

- b) ondersteuning te bieden aan het verbeteren van de werking en de effectiviteit van de sociale dialoog op nationaal niveau, hetgeen bevorderlijk is voor collectieve onderhandelingen en een passende ruimte voor onderhandelingen tussen de sociale partners creëert. Gezien de nationale praktijken op het gebied van arbeidsverhoudingen dienen vooral de nationale regeringen en de sociale partners met elkaar in discussie te treden en overeen te komen hoe die dialoog moet worden gevoerd met inachtneming van een duidelijke bevoegdheidsverdeling, wederzijds respect en elkaars autonomie;
- c) de opbouw en de versteviging van de capaciteiten van de sociale partners te bevorderen via diverse vormen van ondersteuning, onder meer juridische en technische expertise. Dat moet op alle relevante niveaus plaatsvinden, volgens de behoeften van het land en de sociale partners, onder meer om uit te groeien tot solide en representatieve organisaties;
- d) te zorgen voor het tijdig en zinvol betrekken van de nationale sociale partners met volledige inachtneming van de nationale praktijken, onder andere gedurende alle fasen van het Europees semester, teneinde bij te dragen aan de geslaagde uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen;
- e) met volledige inachtneming van de autonomie van de sociale partners en op hun verzoek informatie en advies te verstrekken, onder meer juridische en technische informatie, waar dat passend en relevant wordt geacht, over de gevolgen en de praktische invulling waarmee voor de lidstaten de omzetting van de door de sociale partners op Unieniveau in onderhandelingen bereikte overeenkomsten gepaard gaat.

Ondergetekenden

Voor het EVV

Voor BUSINESSEUROPE

Voor CEEP

Voor UEAPME

Voor de Europese Commissie

Voor het Nederlands voorzitterschap van
de Raad van de Europese Unie
